



ANONYMISERET REFERAT AF MAILKORRESPONDANCE SENEST VED MAIL AF 07-11-2025 FRA INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET TIL EN KOMMUNE

1. En kommune havde den 21. oktober 2025 rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Af henvendelsen fremgik blandt andet følgende:

”Vi har i NN Kommune behov for jeres bistand til afklaring af reglerne for valg af formand og næstformand i kommunens stående udvalg. Vi har haft den klare opfattelse, at disse beslutninger først kan træffes af udvalgene efter starten af funktionsperiodens begyndelse, idet udvalgene ikke er beslutningsdygtige før.

Vi kan imidlertid konstatere, at følgende fremgår af spørgsmål og svar i forbindelse med kommunalbestyrelsernes og regionsrådenes konstituering KRV21, som fortsat er at finde på valg.im.dk:

”17. Hvornår og hvordan foregår valg af formand og eventuel næstformand i de stående udvalg?

Svar: Dette sker ikke på det konstituerende møde. De stående udvalg vælger selv deres formand. Valg af formand og eventuel næstformand sker ved flertalsvalg i udvalget, medmindre der i udvalget er enighed om andet. Udvalgsformænd kan til enhver tid afsættes af et flertal i udvalget. Det gælder uanset, om udvalgsformandsposterne er blev fordelt som led i en den politiske konstitueringsaftale, der ikke er juridisk bindende. Udvalgene må godt afholde et konstituerende møde i udvalget inden den 1. januar, hvor valg af formand og eventuel næstformand foretages.”

Vi undrer os umiddelbart over dette svar, da der ikke ses i styrelsesloven at være skabt hjemmel til, at udvalgene afholder et konstituerende møde svarende kommunalbestyrelsen, hvor der jo netop i styrelseslovens § 6 er fundet behov for udtømmende at angive hvilke forhold, der kan tages stilling til forud for funktionsperioden.

Det fremgår ikke af svaret, hvor hjemlen for de stående udvalg til at træffe beslutninger før funktionsperiodens begyndelse, herunder om valg af formand og eventuel næstformand, skal findes.

Samtidig fremgår følgende af Lov om kommunale og regionale valg med kommentarer (Boeskov, Miller & Elklit 2022), afsnit 3.1 side 453:

”Der er ikke hjemmel til, at et stående udvalg afholder konstituerende møde før funktionsperiodens begyndelse, og der vil ikke være mødepligt for udvalgets medlemmer.”

Vi antager, at det er udlægningen i Lov om kommunale og regionale valg med kommentarer, som i øvrigt ses gentaget i Karnovs note til styrelseslovens § 20, som er udtryk for gældende ret.

Vi kan forstå, at en del kommuner påtænker at afholde konstituerende udvalgsmøder i umiddelbar forlængelse af det konstituerende møde i kommunalbestyrelsen, og der vælge

formand og næstformand, idet de helt naturligt henviser til svaret givet i forbindelse med KRV21.

Så kan I bidrage med at skabe klarhed over de umiddelbart modsatrettede udmeldinger om adgangen til at holde konstituerende udvalgmøder før funktionsperiodens start?

2. Indenrigs- og Sundhedsministeriet svarede den 28. oktober 2025 kommunen således:

Fra: Signe Grandt Adersen <sia@im.dk>

Sendt: 28. oktober 2025 09:50

Til: NN i en kommune

Emne: Sv: Spørgsmål til adgang til at holde konstituerende møder i kommunens stående udvalg ifm. valget((ISM) Id nr.: 4541286)

Kære NN

Tak for din henvendelse vedrørende valg af formænd for stående udvalg før funktionsperiodens begyndelse.

Det er korrekt, at der ikke er hjemmel til, at stående udvalg afholder konstituerende møde før funktionsperiodens begyndelse, og at der ikke er mødepligt for udvalgets medlemmer. Et eventuelt møde inden den 1. januar vil dog ikke være ulovligt, og udvalget vil godt kunne vælge formand og næstformand på et møde inden den 1. januar. Det er dog en betingelse, at ingen af udvalgets medlemmer protesterer herimod.

Det fremgår ligeledes af Karnovs noter til § 20 i lov om kommunernes styrelse og s. 453 i Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, Hans B. Thomsen m.fl., 2022, at en eventuel samling forinden ikke er ulovlig, hvis ingen af udvalgets medlemmer protesterer.

Jeg kan oplyse, at ministeriet er i gang med at udarbejde en opdateret udgave af Q&A om konstituering for kommunal- og regionalvalget 2025, som snarest vil blive lagt på hjemmesiden.

I den forbindelse har vi fundet anledning til at præcisere svaret på dette spørgsmål i Q&A.

Med venlig hilsen

Signe Grandt Adersen

Specialkonsulent, Center for Demokrati og Forvaltningsret

M 72 28 25 26

@ sia@im.dk

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Tlf. 7226 9000

Læs ministeriets datapolitik [her](#)

3. Kommunen havde den 29. oktober 2025 på ny rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

"[...]"

[...] Jeg har dog lidt svært ved at forstå præcis hvad der ligger i forbuddet mod et konstituerende møde, når valget af formand, som normalt er en væsentlig del af konstitueringen sammen med stillingtagen til forretningsorden og mødeplan omvendt godt

kan finde sted. Jeg forstår svaret sådan, at det alene er valget af formand, der kan finde sted forud for funktionsperioden, men det er lidt uklart, hvad baggrunden er for denne skelnen.

Det har naturligvis i praksis mindre betydning, da valget af formand ikke har bindende virkning for hele funktionsperioden. Ikke desto mindre, så vil jeg forventeligt vil få spørgsmål hertil, og jeg vil derfor sætte stor pris på, hvis du kan uddybe, hvor I finder hjemlen for udvalget til at vælge formand før funktionsperiodens begyndelse, og hvorfor I vurderer, at netop denne flertalsbeslutning adskiller sig fra udvalgets øvrige beslutninger om rammerne for udvalgets arbejde i den kommende funktionsperiode."

4. Indenrigs- og Sundhedsministeriet svarede den 7. november 2025 kommunen således:

Til: NN i en kommune

Fra: Signe Grandt Adersen (sia@im.dk)

Titel: Sv: Spørgsmål til adgang til at holde konstituerende møder i kommunens stående udvalg ifm. valget

Sendt: 07-11-2025 13:38

Kære NN

Det forhold, at der ikke er hjemmel til afholdelse af et konstituerende møde i et udvalg forud for funktionsperiodens begyndelse, betyder, at såfremt et enkelt medlem protesterer imod afholdelse af mødet eller afholdelse af valg af formand og næstformand forud for funktionsperiodens begyndelse, vil mødet henholdsvis valget ikke kunne afholdes. Et sådant møde i udvalget vil således godt kunne afholdes før årsskiftet, hvis der er enighed blandt udvalgets medlemmer. Dette beror på, at der er tale om beslutninger vedrørende udvalgets interne processuelle forhold, og at kravet om enighed blandt udvalgsmedlemmerne i øvrigt sikrer, at beslutningen ikke kan gennemføres imod et mindretals vilje.

Efter ministeriets opfattelse er der ikke noget til hinder for, at udvalget på et møde inden funktionsperiodens begyndelse ud over valg af udvalgets formand og næstformand tager stilling til forretningsorden og mødeplan, så længe ingen af udvalgets medlemmer protesterer imod dette.

Tilsvarende gælder for en række andre valg og beslutninger i forbindelse med kommunalbestyrelsens konstituering.

F.eks. kan der på kommunalbestyrelsens konstituerende møde som udgangspunkt alene tages stilling til valg af borgmester og viceborgmester, valg til økonomiudvalget og stående udvalg og valg til udvalg m.v., hvori kommunalbestyrelsen eller kommunen skal være repræsenteret i henhold til andre bestemmelser. Hvis der er *enighed* herom, vil kommunalbestyrelsen dog bl.a. også på det konstituerende møde kunne foretage valg til udvalg m.v., hvor kommunalbestyrelsens repræsentation alene beror på kommunalbestyrelsens egen beslutning, samt træffe beslutning om fordeling af udvalgsvederlag for det kommende år og beslutning om mødeplan for kommunalbestyrelsens ordinære møder det kommende år.

Ministeriet vil lægge dette svar på Resumédatabasen.

Med venlig hilsen

Signe Grandt Adersen

Specialkonsulent, Center for Demokrati og Forvaltningsret

M 72 28 25 26

@ sia@im.dk



**INDENRIGS- OG
SUNDHEDSMINISTERIET**

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Tlf. 7226 9000

Læs ministeriets datapolitik [her](#)

www.sum.dk